

Steadfast Sanctification

אמור תשע"ט

LEVITICUS

PARASHAS EMOR

22 / 22-32

²⁶ HASHEM spoke to Moses, saying: ²⁷ When an ox or a sheep or a goat is born, it shall remain under its mother for seven days; and from the eighth day on, it is acceptable for a fire-offering to HASHEM. ²⁸ But an ox or a sheep or goat, you may not slaughter it and its offspring on the same day. ²⁹ When you slaughter a feast thanksgiving-offering to HASHEM, you shall slaughter it to gain favor for yourselves. ³⁰ It must be eaten on that same day, you shall not leave any of it until morning; I am HASHEM. ³¹ You shall observe My commandments and perform them; I am HASHEM. ³² You shall not desecrate My holy Name, rather I should be sanctified among the Children of Israel; I am HASHEM Who sanctifies you, ³³ Who took you out of the land of Egypt to be a God unto you; I am HASHEM.

¹ HASHEM spoke to Moses, saying: ² Speak to the Children of Israel and say to them: HASHEM's appointed festivals that you are to designate as holy convocations — these are My appointed festivals. ³ For six days labor may be done, and the seventh day is a day of complete rest, a holy convocation, you shall not do any work; it is a Sabbath for HASHEM in all your dwelling places.

2 This verse is the general commandment to give up one's life in order to sanctify God's Name, when the Halachah requires it, such as when faced with idolatry, adultery or murder as the only means to save one's life. But one can sanctify God's Name in mundane situations, as well. If someone sins merely because God's will does not matter to him, he has desecrated the Name, and if he does so before ten Jews, he has committed the far more serious sin of desecrating the Name in public. Conversely, if someone withdraws from sin or performs a commandment not because of money, pressure, or honor, but solely because it is God's will, he has sanctified the Name. Of a person who obeys the Torah and whose general behavior brings credit to his Jewishness, God says (Isaiah 49:3), "You are My servant, O Israel, in whom I take pride" (Rambam, Hil. Yesodei HaTorah ch. 5; Yoreh De'ah 157).

רמג

הפוב

פרשת אמור

שמן 3

5 This pasuk is the source in the Torah of the aveirah (sin) of causing a chillul Hashem (desecration of the Name of Hashem). The Gemara (Yoma 86a) discusses this topic at length, calling it the most serious of all the aveiros in the Torah, and notes how extremely difficult it is to achieve proper atonement for committing it.

According to Rabbeinu Yonah (Shaarei Teshuvah, 1:47) and Rabbeinu Bachye (22:32), one can rectify a chillul Hashem by performing an act of kiddush Hashem.¹ This does not only mean in its most literal sense, by giving up one's life under the circumstances when Halachah requires a person to do so (see Yoreh Deah §157). It also means living an exemplary Torah life, which, as described in the Gemara (Yoma 86a), means to sanctify Hashem's Name by learning Torah, serving talmidei chachanim, and dealing with people in a pleasant, courteous, honest manner. When people see such a person, they will exclaim, "Fortunate is his father, fortunate is his rebbi who taught him Torah! Woe unto those who do not learn Torah. See how pleasant are his ways, how refined are his deeds! About him Hashem says 'You are My servant, Israel, in whom I take glory' (Yeshayah 49:3)."

פרשת המצוה

4 כבר הבאתי לעיל הקושיא דלמה באה מצות קדה"ש בתוך פרשתנו באופן שנבלע בין הכתובים, ולא באה מצוה כזו שהוא עיקרו של יהדות במקום חשוב ונראה שיהי' בולט חשיבותו

המה ינחמוני - ויקרא

5

נעמוד על כמה תמיהות, ונפתח בדקדוק לשוני. מדוע אומרת התורה "ונקדשת" בלשון נפעל, ולא בלשון ציווי "וקדשתם אותי", לשון ונקדשתי נשמע יתנוצצה ולא כצווי מפורש.

יש להבין את הסמיכות לפרשה הקודמת, פרשת קרבן תודה. מה הקשר בין קרבן תודה ודיני לבין מצות קדוש השם? ועוד, לכאורה כל פרשת תודה נראית כמיותרת, שהרי כבר נכתבו כל דיניה בפרשת צו.

רבי אלעזר אזכרי בספר חרדים, מחלק בין מצוות תדירות למצוות נדירות. את מצוות העשה של "ונקדשת" הוא מונה בין המצוות התדירות. גם רבי אלעזר ממייץ בספר יראים כתב שמצווה זו נוהגת כל יום ויום.

מדוע נחשבת מצווה זו לתדירה, ומה כוונת ה"יראים" שהיא נוהגת כל יום ויום? בפשטות, מצוות קדוש השם לא מזדמנת לכל יהודי וודאי שלא בכל יום. הרי צריך להיות במצב בו הצר הצורך מאלץ אותנו למסור את נפשנו על קדושת שמו. אמנם יהודים רבים נדרשו למצווה זו ואף עמדו בה, אבל ודאי שרוב

פרשת אמור

מראש צורים

6

302

התורה מצווה עלינו (ויקרא כב, לב): "ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל", והרמב"ם ב"ספר המצוות" (מצות עשה ט) מבאר את מהותה של המצוה בזה הלשון:

* אשר אנחנו מצווים לפרסם האמונה הזאת האמיתית בעולם, ושלא נפחד מהזיק שום מזיק, ואף על פי שבא עלינו מכריח לבקש ממנו לכפותו, לא נשמע

אליו, אבל נמסור עצמנו למיתה, ולא נתעהו לחשוב שכפרנו אף על פי שליבותינו מאמינים בו יתעלה.

הוא אומר שהמצוה מחייבת למסור את הנפש אפילו כדי לא להיראות ככופרים באמונה.

מי כעם ישראל, גוי אחד בארץ, הדבוק בבוראו והנכון בכל עת אפילו למסור את נפשו על קידוש שמו יתברך. אין לך עוד אומה בתבל ששמרה אמונים לרתה במסירות כה נפלאה, כפי שעשה זאת עם ישראל.

המקרא שכתוב: "ואהבת את ה' אלוקיך... בכל נפשך", ושנתבאר על ידי חז"ל כהוראה: "אפילו הוא נוטל את נפשך", היה לעמנו לא רק סימא נאה, אלא הוראה מחייבת, שפעמים אין ספור באה לידי ביטוי מעשי. אפשר שאילו עמדנו מן הצד, תמהים היינו, אם יכולה הוראה כזו להתבצע הלכה למעשה, אבל עינינו הרואות ודברי ימי עם ישראל רצופים פרשיות גבורה של קידוש השם.

ביתר ביאור פירש הרמב"ם ב"יד החזקה" (הלכות יסודי התורה פרק ה, הלכות א-ד):
כל בית ישראל מצווין על קידוש השם הגדול הזה, שנאמר: "ונקדשתי בתוך בני ישראל". ומוזהרין שלא לחללו, שנאמר: "ולא תחללו את שם קדשי". כיצד? כשיעמוד עכו"ם ויאנוס את ישראל לעבור על אחת מכל המצוות האמורות בתורה או יהרגו, יעבור ואל יהרג...

במה דברים אמורים בשאר מצוות, חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכת דמים. אבל שלוש עבירות אלו, אם יאמרו לו: עבור על אחת מהן או תהרג, יהרג ואל יעבור.

במה דברים אמורים, בזמן שהעכו"ם מתכוון להנאת עצמו, כגון שאנסו לבנות לו ביתו בשבת... אבל אם נתכוון להעבירו על המצוות בלבד, אם היה בינו לבין עצמו ואין שם עשרה מישראל יעבור ואל יהרג, ואם אנסו להעבירו בעשרה מישראל - יהרג ואל יעבור. ואמלו לא נתכוון להעבירו אלא על מצוה משאר מצוות בלבד...

בקיומה המעשי של מצוה זו החל עוד אברהם אבינו, שנכון היה להיות מושלך לכבשן האש ובלבד שלא לבגוד באמונתו. בכך הוא הראה וסלל את הדרך לבניו אחריו לחרף את נפשם בשביל דתם. בדרך זו המשיך יצחק אבינו בהסכימו מתוך הכרה מליאה להעקד על המזבח כדי למלא את רצון ה'. ברורות שלאחר מכן הצטיינו בכך חנניה, מישאל ועזריה, רבי עקיבא ושאר הרוגי המלכות, חנה ושבעת בניה והרשימה ארוכה ביותר.

9 קל וחומר מצפודעים

ברותינו הראשונים הטעימונו מטעם המצוה, כדי לזרזנו ולהדגיש את גודל החיוב לקיימה.

כותב בענין זה בעל "החינוך":

* שורש מצוה זו ידוע, כי האדם לא נברא רק לעבוד בוראו, ומי שאינו מוסר גופו על עבודת אלוהיו איננו עבד טוב, והרי בני אדם ימסרו נפשם על אדונייהם, קל וחומר על מצוות מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

הרי "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו, שנאמר (ישעיהו מג, ז): כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתו יצרתו אף עשיתו" (אבות

פרק ו). היצורים כולם פועלים בלא בחירה להוספת כבוד שמים בעולם, והאדם בבחירתו החופשית חייב ללמוד מהם ולהתנהג כמותם.

לדברי חז"ל (פסחים נג, ב) מכך נבעה התעוררותם של חנניה, מישאל ועזריה למסור עצמם על קידוש השם:

מה ראו חנניה, מישאל ועזריה שמסרו עצמם על קדושת השם לכבשן האש? נשאו קל וחומר בעצמם מצפודעים: ומה צפודעים כתוב בהם (שמות ז, כח): "ועלו ובאו בביתך ובתגורריך ובמשארותיך", אימתי משארות מצויות אצל תנור, הרי אמר בשעה שהתנור חם, אנו שמצווין על קידוש השם, על אחת כמה וכמה?!

מאחר שחובת כל היצורים להרבות כבוד שמים, עם ישראל מצווה בזה בכפל כפליים. רבינו יונה ("שערי תשובה" שער ג, קנח) מבאר שזו היתה עיקר מטרת בחירת עם ישראל:

ועתה עמוד והתבונן גודל חיובנו לקדש את השם, כי עיקר מה שקדשנו השי"ת בתורתו ובמצוותיו והבדילנו להיות לו לעם, כדי לקדשו וליראה ממנו, ראוי שהיו מקדישו קדושים, בשגם הכלים שעובדים בהם לפני השי"ת צריכים להיות קודש.

לדברי הרמב"ן (ויקרא כב, לב) זהו משמעות הנימוק שמוסיפה התורה למצוות קידוש השם: "המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוהיכם", דהיינו "שראו לקדש שמו עליהם, בעבור שאנחנו עבדיו אשר גאלנו ממצרים".

יסוד הדברים מבואר ב"ספרא" (שם): "על מנת כן הוצאתי אתכם מארץ מצרים, שתקדישו את שמי ברבים".

קידוש השם בשמחה

לא זו בלבד שישראל עם קדושים קיימו מצוה זו בכל הדורות, אלא שהם עשו זאת בהידור רב ומתוך שמחה. לא אחת נודעו מעשי גבורה של יהודים שבזמן הוצאתם להורג על קידוש ה' רקדו משמחה בשוררם: "אני מאמין בביאת המשיח", או "אשרינו מה טוב חלקנו" וכיו"ב. יהודים במצבים כאלו התעלו לדרגות עילאיות עד שלא זו בלבד שלא ראו עצמם כמסכנים, אלא שאדרבה, חשו כי אין בתבל מאושרים כמותם. באותו מעמד הם היו אפופי שמחה פנימית, שהרי לא בכל יום מזדמנת לאדם זכות גדולה כזו.

11 אלא שכדי להגיע לרמה כה גבוהה של קידוש השם, דרושה עבודת הכנה מאומצת של ימים רבים. כל מצוה דורשת הכנה נפשית מוקדמת, על אחת כמה וכמה מצוה רבתי זו, שניתן לקיימה רק פעם אחת בחייהם, ולפיכך אם התבצעה שלא כראוי הרי זה מעוות שלא ניתן לתקנו.

עיקרון זה לימד רבי עקיבא. סיפרו חז"ל (ברכות סא, ב) כי כשהוציאוהו להורג זמן קריאת שמע היה, והוא, למרות ייסוריו הנוראים, עסק בקריאת שמע ובייחוד השם מתוך התרכזות נפשית מופלאה. כאשר שאלוהו תלמידיו: רבינו, עד כאן? הייתכן שבשר ודם, קרוץ מחומר, יוכל להתעלות ברוחו עד לשיאים כאלו? השיב להם רבי עקיבא שאמנם לא מלאכה קלה של רגע אחד היא זו. "כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה: "בבל נפשך" - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי מתי יבוא לידי ואקיימונו. ועכשיו שבא לידי לא אקיימונו?!"

כך דרכם של דברים גדולים. הם דורשים אימונים רבים מוקדמים, וכל מאמץ כדאי אפילו על הספק שמא יודמן מקרה כזה בעתיד. כך מנהגו של עולם. הצבא משקיע משאבים עצומים וימי אימון מרובים בהכשרת טייס קרב, כדי שאם יצטרך אי פעם להתמודד עם מטוס אויב, ברגע המכריע

יידע כיצד לפעול. הכל כדאי בשביל אותן שניות גורליות. ואין זה אלא משל חיוור לאשר אנו מחוייבים בעבודת המלך.

* יתירה מזו, ההכנה הנפשית לקידוש השם, הינה לא רק אמצעי להגיע מתוכה לביצוע המצוה כראוי ברגע המכריע, אלא שהכנה זו היא עצמה מצוה.

12 כך כתב הרשב"א (תשובות חלק א, נה, והאדמו"ר מאחירוב זצ"ל בספרו "אש דת", הביא מקור לדברים מה"זוהר" הקדוש):

"כי עליך הורגנו כל היום" (תהלים מד, כג) - וכי אפשר ליהרג בכל יום? אלא שבכל יום אנו קוראים קריאת שמע "ובבל נפשך" ומסכימים על כך, הרי הוא כאילו הורגנו באותה שעה עליו יתברך, כי כל המסכים כאילו עשאו.

לפיכך מייצע הרבי ר' אלימלך מליז'נסק זיע"א, ב"צעטל קטן" שלו, עצה טובה:

בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מיטתו ואינו יכול לישון, יהיה מהרהר במצוות עשה זו של "ונקדשתי בתוך בני ישראל", וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השי"ת שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצוות עשה דאורייתא.

קנו

בקרואי

אמור ר' אבהו (בבבא קט"ז)

שמו

אבל מאידך גיסא אדם המוסר נפש למטן הצו"ע, הרי הוא מוסר את נפשו למטן האמת. כך לריך להיות לפי שצו"ע הוא צאמת יקר מעלס חיותינו. כשאהד כמו החפץ חיים הולך למסור נפשו, אין הדבר נוצע מהפקירות. הח"ס (כיר ציקרות החיים. פעם עשה השבון) שעותיו וכשלא נפקד חיי שעה פרץ צצכיות נוראות ונצט את עלמו, ישראל מאיר מה עשית עם אותה חיי שעה. אלל הח"ס כל רגע כי יקר מפנינו, ואותו ח"ה לפעמים היו שומעים איך שחי מצקש צחפילה מאח השי"ת, רצש"ע, תזכני ליכרג על קדושת השם. וכשאהד כמו הח"ס מוכן למסור נפשו צעד הקצ"ה, וואיס צככרג הגולות הנוראה של הקצ"ה, ורואיס שצטד הקצ"ה כדאי למסור נפש, אפילו נפש יקרה כזה, ועי"כ מתקדש ומתעלה שמו הגדול. ואדם כזה שמוסר צאמת את נפשו היקרה, איכו אדם הגדול שצענקיס אשר אין מדריגה למעלה ממדריגתו.

* אמנם ל"ע, מי צועה שצאמת יצטו אוכ"ע עלינו כך, לדון מסירת

כדבר מופרז ומופקר כמו שאר המופקרים
 (שצרחו כשעברו מכריח יהודי צדון)
 לאכול נזילה צפרהסיא, והוא מסרב עד
 שסורקים צשרו במסריקות של צרל, וכי
 לא יציעו אנשים ע"ז כהפקירות מופרזה
 וכעפשות ושטות. ומסופר בגמ' (ע"י גישן
 נו, ב) צעודא של חנה ושצעה צני
 שמסרו נפשם על קדושת השם ולא ליתו
 אל אנטיוכוס הרשע להשתחוות ללס, אל
 י"ע וכי דנו אותם כקדושים וגדולים.
 למח לא יציעו עליהם כמו שאנו מביטים
 על מפילי צניי התאומים שהם משוגעים
 ואנשים מופקרים, ואיך יאל מכן קדושת
 השם.

אולם לזה הגיע הכתוב ואמר אני ה'
 מקדשכם. שכרי כל הפחה לומר
 שאין מסירת נפשו מסירה אמיתית ושאינו
 ראי על גדלותו וגדלות השי"ת, הוא רק
 משום שיאמרו אנשים שאינו צמדריגה
 גדולה, ואין מסירת נפשו אלא מצד
 הפקרות. אל לענין זה אומר השי"ת
 אני ה' מקדשכם, דע"י שאני אקדש
 אתכם, תראו ממילא כאנשים גדולים צעניי
 בעולם, וידו אתכם מעל לענין כהפקירות,
 ויהי ניכר ע"כ שהוא מסירת נפש
 אמיתית, ותליתו ע"כ לקדש את שמי.

וראיתי מעשה עם הסטייפלר צשעה
 שהי חייל צצא (ע"י בספר תולדות
 יעקב לב, ב), שפעם אחת נלעו לערוך
 אימונים בקליע למטרה צצעה קודש,
 וסירצ הסטייפלער מחמת שהי מלאכה

וכיוון אליו רוצו ואמר לו אם איך
 ממלא אחר הפקדות אטול את נשמתך.
 אל הסטייפלער לא התרגש, ואמר לו,
 לך אין זכות להרגני, רק הממונים עליך
 יכולים להחליט על כך. המפקד צכעסו
 התקשר תיקף למפקדיו, והס הורו לו
 להרוג את החייל אם יסרב לפקודה, והנה
 צראותו כי אין לו צריכה, החל מסתפק
 ומחרכר כיצד יעשה. נכון שפיקוח נפש
 דוחה כל החורה, אך אפשר שיעול הרוצה
 ויירח צו כלאחר יד צשינוי, ואז אין
 צוה איסור דאורייתא. אל אם יעשה
 כך יערך לירות שצ ושצ עד שייקלע
 למטרה ואז הוא מרצה צחילולי שצ
 דרצן. לצסוף החליט לירות צשינוי והשליך
 על ה' יכצו. הסטייפלער הי שמהלי
 צידוי, ונטל את הרוצה ציד ימין וירח
 צלח לכיוון כלל אל המטרה. והנה הצדור
 קלט אל המטרה צדיוק נמרץ הפלא ופלא
 ממש. המפקד שהרגיש צפליחא אמר לו
 עכשיו רוחי אני כי איך "פאנאטי" אל
 איש קדוש, ופטרו מלא מאימונים צצעת.
 ומאותו מעשה ואילך היו מתייחסים אליו
 כאיש קדוש, וצכל צעיותיכם וספקותיכם,
 היו החיילים צאים אליו שיכריע עצורם.
 הסיפור נתפרסם אז צכל עיתונות התקופה
 הדיא, וצכה הסטייפלער לקדש שם שמים
 צצבים ממש.

והנה ידוע שהכל צידי שמים חוץ מירחא
 שמים (ברכות לג, ב) וכלול צזה
 הוא לימוד החורה. הצ"ע עוזר עם ס"ד,
 אל הוא לא יעשה אדם למדן או ירח
 שמים אם לא יעמול ע"ז לצד. אל
 צנוגע לקדושה הוצר כאן אני ה' מקדשכם,
 כלומר הצ"ע עלמו מקדש אתנו. אינו
 רק סייעתא דשמיא צצדד אלא הוא נותן
 וחונן כל הקדושה. והעטס, דצכדי שילא
 קידוש ה' דרך מעשי האדם, צענין שיציו
 אנשים שאין זה אדם מופקר המאצד
 נפשו על לא דצב. וע"י קדושת האדם
 יציו ויראו הגדלות הנוראה של הקצ"ה
 ושכדאי למסור נפש צצצורו. ומדריגה זו
 של קדושה אין האדם מסוגל להשיג לצד.
 ומפני כן עליו רק לעשות המעשה, כמו
 שכתב רש"י על קדושים תהיו פרושים

היא השכל שנצל מן החמרי לגמרי והיפוך
 זה ג"ע שהולך אחר החמרי, ע"ש צמהר"ל
 צאריכות. ולפיכך כתב צצאלו ראי שיהי
 נהרג ואל יעצור כי צהיפוך ג' דברים אל
 שהעולם עומד עליהן אין לאדם מציאות
 כלל ומוטצ שימות זכאי ואל ימות חייב
 ע"ש צאורק.

וזהו היא הסמיכות של פ' מועדים, שהג'
 מועדים הם שלש קדושות הני"ל מורה,
 עבודה, וגמ"ת, ההיפוך של הג' עצירות
 שצהן יהרג ואל יעצור, כי פסח הוא
 ההרצקה מע"ז (כמצואר צאריכות לעיל
 פ' זו - שצת הגדול), ויסוד העבודה
 להשי"ת. ושצעות היא ההרצקה מג"ע,
 כמש"כ הרמב"ם סוף הלי' א"צ "שאין
 ממשצת עריות מחצבת אלא צלצ פנוי מן
 החכמה", ותורה היא הצצלין כנגד
 הינה"ר כמו שהציא צמ"מ מהגמ'
 (קידושין ל:). אם פגע צך מנוול זה משכחו
 לציהמ"ד וכו' ע"ש. וסוכות הוא נגד
 שפי"ד, כי ידוע דסוכות נגד יעקב
 אצינו⁽¹²⁾ דכמיצ "ויעקב נסע סכתה"
 (צראשית לג - ז), ויעקב אצינו הוא
 ההיפוך משפי"ד, דיעקב אצינו לא ראה

קרי מימיו, (צראשית רצה לח - ד), ועוד
 אמרו ז"ל (תענית ה:). יעקב אצינו לא
 מת, כי יעקב אצינו הוא מדת האמת,
 ואמת היינו צלי הפסק, מיות האמיתי צלי
 הפסק, וצסוכה כמיצ "כל האזרח צישראל
 ישצו צסוכות" (ויקרא כג - מצ), ודרשינן
 צגמ' (סוכה כו:). מלמד שכל ישראל ראוין
 ליצצ צסוכה אחת, סוכה מלמדה על
 האחדות של ישראל⁽¹³⁾, היפוך הפירוד של
 שפי"ד, ולכן נקרא הסוכה סוכת שלם⁽¹⁴⁾.

ונסמכה מנות קידוש ה' לפרשת
 המועדים, כי הניווי של "ונקדשתי" הוא
 צג' עצירות שהן ע"ו, ג"ע, ושפי"ד. ואף
 כי צכל המנוות נאמר "וחי צהם" ולא
 שימות צהם, אל צג' עניינים אלו הן
 היסוד והמיות של כלל ישראל, ולכן צריך
 למסור נפשו עליהן. והמהר"ל (דרך חיים
 פ"א משנה צ' צד"ה ומן הדברים) ציאר
 דג' עצירות אלו הן נגד ג' דברים שהעולם
 עומד עליהן שהן מורה, עבודה, וגמ"ת.
 ע"ו היא היפוך העבודה שהיא אל השי"ת,
 ושפי"ד היא היפוך גמ"ת, כי גמ"ת היא
 ההצנה לאחר, ושפי"ד הוא מאצדו לגמרי,
 וג"ע היא היפוך החורה כי מעלת החורה

משה אמור 19

ובזה יבואר הכתוב ונקדשתי בתוך בני
 ישראל, שהיא המצוה של קידוש
 ה', שבני ישראל מוסרים נפשם למיתה
 ועל ידי זה מקדישים שמו במרום. אולם
 אין עיקר רצונו יתברך, כי רצונו יתברך
 שהאדם יקדש את שמו הגדול בעודו עלי
 ארמות, וכל ימי חייו יהיו חטיבה אחת
 של קידוש שמו יתברך בעולם. וזה שאמר
 הכתוב אני ה' מקדשכם", היינו שתי
 קדושת, טוב יותר שיקדשו בני ישראל
 את שמו יתברך על ידי קיום המצוות

בעולם הזה, ועל ידי זה גם הבורא יתברך
 יקדש אותנו בקדושה עליונה, וכמן
 שאומרים בברכת המצוות אשר קדשנו
 במצותיו, וזה עיקר רצונו יתברך
 שיתקדשו בני ישראל בקדושת המצוות.

וזה כוונת אומרם ז"ל (אבות פ"ד מ"ו) יפה
 שעה אחת בתשובה ומעשים טובים
 בעולם הזה, יותר מכל חיי העולם הבא,
 שיפה הקדושה שמתקדש האדם על ידי
 קיום תורה ומצוות ועשיית מעשים טובים
 בעולם הזה, יותר ממה שיתקדש האדם
 עצמו בקדושה שימית עצמו ויבא לעולם
 הבא, כי עיקר רצונו ית' שיתקדש בעולם
 הזה, ויקדש את שמו הגדול בעולם על
 ידי מעשיו בעולם הזה.

20 * "לבני קרה מזמור שיר יסודתי בהררי קודש" (תהלים פז-א). יש מפרשים הא'
 קרא דיסוד קדושת עם ישראל הוא בשני הרי קודש - הר המוריה והר סיני. מאחר
 למדנו מסירת נפש על קידוש ה' ("עקידת יצחק"), ומאידך למדנו לחיות בקידוש השם,
 כמו שנצטוונו "והייתם קדשים כי קדוש אני ה' אלוהיכם" (לעיל יא-מד).

* אחרי ביטול רצונות העצמיים שלו, אז אפשר להמשיך שלב נוסף ולומר: "בכל נפשך" למסור את נפשו על קדושת ה'. מחשבה זו של רצונו למסור את נפשו על יחוד ה' שייכת רק אם הוא מוכן למסור גם את רצונותיו להשי"ת, אבל אם אינו מותר על הרצונות שלו, אז מסירת הנפש היא רק מחשבה גרידא, כי לא שייך למסור את נפשו אם לא קדם לכך אהבת ה' בכל לבבך שהוא ביטול כל הרצונות לעבודת ה', אם אינו מוכן למסור אפילו את הרצון הקטן ביותר עבור עבודת ה', אם אינו מוכן למסור את עצלותו עבור עבודת ה', אם אינו מוכן למסור את תשוקת לבבו לקיום המצוות, רק ע"י בטל רצונך מפני רצונך, ביטול רצונו זהו ויתור על החיים שלו, אז הוא יכול גם למסור את נפשו - את היקר לו ביותר עבור קידוש שמו, שע"י כך הוא מבטא בפועל שאין לו שום ערך בבריאה מלבד עשיית רצונו יתב'.

ומוסיף עוד "ובכל מאודך", גם את ממונו החשוב בעיניו הוא מוסר אותו לעבודת ה', כמשארז"ל (שם סא): יש אדם שממונו חשוב לו יותר מנפשו, או כבודו חשוב לו יותר מנפשו, ישנם בני אדם כשמתבהר כבודם בעיני הציבור מוכנים למסור את נפשם עבור ערך הכבוד שלהם, כי כשפוגעים לאדם בכבוד מרגיש שחיי אינם חיים, וישנם שהממון חשוב להם יותר מעבודת ה', את כל ערכים האלו צריך למסור אותם לאהבת ה'.

קידוש ה' - ביטול כל ערכי עוה"ז

נבין איך את המושג והענין שיש בקידוש ה' - עשיית רצונו של השי"ת. ע"י ביטול כל ערכים אחרים מלבד עבודת ה', ע"י כך הוא מקדש את ה', כי בזה הוא מבטא את רוממותו של השי"ת שהוא הערך העליון והיחיד ביותר בשבילו. ולהיפך אם יש לו ערכים אחרים שאינו מוכן לוותר עליהם בשביל עבודת ה', זהו חילול ה', כי בזה הוא מבטא שאינו מכיר בערך העליון של כבוד השי"ת.

קידוש ה' אינו מתבטא בדוקא שהוא מוסר נפשו על קדושת שמו, אמנם באמת זהו המדרגה העליונה ביותר שאדם מוסר נפשו, כפי שאמר ר"ע כל ימי הייתי מצפה לכך, אבל בפועל כל דבר שאדם פועל ועושה בבריאה או מותר על רצונותיו האחרים זהו קידוש ה', כי ע"י כך הוא מרומם את ה' בבריאה.

קידוש ה' בכל מפעלו של אדם דורשת עבודה, להתבונן לקבל מושגים באהבת ה', לחזק בלבו את החשיבות שאין ערכים אחרים בבריאה מלבד עשיית רצונו יתב'. הדורש ביטול כל הרצונות הן הגדולים והן הקטנים, וע"י כך מגיע למדרגת קידוש ה'.

"חילול ה'" - חלול ופגוע ממנו ח"ו

שאלנו, שהרי הכתוב נוקט שני קצוות "ולא תחללו את שם קדש", ומאידך "ונקדשתו בתוך בני ישראל" וכי אין מצב ביניים, אלא שבאמת אין דבר ממוצע בין שני הקטבים האלה, כל ירידה ב"נקדשתי בתוך

בני ישראל" זהו "ולא תחללו את שם קדש", כמו שכתב בנפש החיים (שער גה).
גם להיות ירא וחרד מזה מלעבור ח"ו על אחת ממצותיו יתברך כי מלא כל הארץ כבודו, כמש"ה (ירמיה כ"ג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו כו' הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, וכעין שאמר דוד המע"ה שויתי ה' לנגדי תמיד. והוא ענין חילול ה' הנא' בכ"מ כעין שפי' בווהר פסוק מחלליה וכו' שהוא לשון חלל ופניית מקום, כן הענין כאן שמראה ח"ו כאלו המקום שעומד בו הוא חלול ופגוע ממנו ית' ואינו חושש מלעבור על מצותיו יתב'. עבודת ה' מחייבת להכניס את כל מסגרת העבודה והחיים תחת "וכל מעשיך יהיו לשם שמים" - עבודת ה', וכל ירידה מזה כשאדם עושה רק כפי מה שנוח לו או כפי רצונותיו זהו בחינה של חילול ה', כביכול הוא רואה חלל פגוע מערך העליון של רצונו יתב'.

קב"ה ב"ה

שפתי חיים

כאמצעי המוביל את האדם במבט של שלילה לא להיות נבל ברשות התורה, ומכח זה יבוא לרומם את עצמו למדרגות רוחניות של קדושה.

קדושה העלאת העולמות

הנפש החיים (ש"א פ"א) מבאר את ענין הקדושה: "נקדש את שמך בעולם" - כי ענין אמירת הקדושה הוא העלאת העולמות והתקשרותם כל עולם בעולם שמעליו להוסיף קדושתם וצחצוח אורם, ביאור העלאת העולמות, כלומר, להעלות את עצמו ע"י ההכרה שתכלית כל העולמות הרוחניים ואת העולמות שבתוך האדם עצמו הוא כבוד שמים, ע"י שנותנים לכל הבריאה את הערך הנכון בעבודת ה' שכל הבריאה נבראה לכבודו יתב', כמש"כ "כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו", כל הדרגות השונות בעולמות (אצילות-בריאה-יצירה-עשה) כולם מובילים למטרה אחת: "לכבודי בראתיו", זה הפירוש שהאדם מרומם את כל העולמות לגילוי כבוד ה' בבריאה, אך בעיקר צריך לרומם את העולם של עצמו - להכיר שאין לו ערך מלבד רצונו יתב'.

וכך גם פירוש הקדושה "קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו", וביאר בתרגום: "ואמרין קדיש בשמי מרומא עילאה בית שכינתה, קדיש על ארעא עובד גבורתיה, קדיש לעולם ולעולמי עלמא", כלומר אנו מייחדים את כל העולמות - עולם של הארציות ועולמות הרוחניים - לגילוי כבודו יתב'. ולהיפך ח"ו כשאנו מכיר בתכלית העולם הפרטי שלו והעולמות בכללותן, אלא הוא חושב שתכליתן לשמש את האדם כאן בעוה"ז, הרי ע"י כך הוא מוריד את העולמות, ומנתק את העולמות מערכן ותכליתן שהוא גילוי כבוד שמים.

מוסיף הנפש החיים (שם) "ואולי מזה יצא מנהגן של ישראל שנוהגים להעלות עצמן בעת אמירת הקדושה", כאמור קדושה הוא התרוממות, הן בהכרה שלנו והן לרומם את העולמות, ע"י שאנו מרימים את הרגלים, זה בא לבטא את ענין ההתרוממות, כמש"כ (מס"י ג"ז) תנועת האברים החיצוניים מעוררת את הפנימיים, דהיינו ע"י המעשה החיצוני אנו מרוממים את פנימיותנו בהכרת הערכים של כל העולמות לעבודת ה'.

קידוש ה' - מסירת הרצונות

פרשה ראשונה של קריאת שמע נקראת "קבלת עול מלכות שמים": "שמע ישראל הוי"ה אלוקינו הוי"ה אחד", קבלת עול מלכותו שאנו מכירים שה' הוא אחד ואפס זולתו, אין שום ערך בבריאה חוץ מיחודו יתב'.

אחרי הכרת יחוד ה', אומרים: "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך", תחילת אהבת ה' ע"י "בכל לבבך" - הלב הוא מקום הרצונות של האדם, צריך לאהוב את ה' בכל רצונותיו, כמו שדרשו חז"ל (ברכות נד.) בשני יצריך יצר טוב ויצר רע, כלומר מבטל את כל רצונותיו בין רצונות הגדולים ובין רצונות הקטנים מתוך התבטלות לעבודת ה'.

39

RABBI YERUCHEM LEVOVITZ: "There is a fundamental principle that each person needs to know: when you act in a positive manner that goes against the negative behavior which the evil inclination is trying to induce in you, you receive a great light. Each person on his own level can personally experience this. When you overcome even a minor temptation, you experience unlimited joy. The greater the temptation of the evil inclination, the greater the ecstasy of overcoming it."

32

המהר"ל עונה ביסוד חשוב. אמנם זוהי הקרבה גדולה למות על קדוש השם, אבל מי שמוכן למסור את נפשו ולהיהרג, הרי זו גבורה חד פעמית. לעומת זאת, אברהם אבינו הסכים לשחוט את בנו ולהמשיך לחיות עם הידיעה הזו שהוא עצמו שחט את בנו. מי רוצה להמשיך בחייו לאחר טרגדיה כזו? אברהם אבינו היה מוכן לחיות על קדוש השם, וזו מדרגה גבוהה יותר מאשר מוות על קדוש השם.

יסוד זה של המהר"ל הוא המפתח לתשובה על כל השאלות שהעלינו.

נקדים ונתבונן. הנה ישראל מאז היותו לעם עבר תקופות קשות ומרות בהם נדרשו בני ישראל למסור את נפשם על קדושת השם בפועל, עליך הורגנו כל היום. בזמן החורבן, בזמן גירוש ספרד, בפרעות ת"ח ות"ט ועד לדור הקודם בזמן השואה האיומה, כמו שאמר הפייטן בתפילת גשם "תולדותם, נשפך דמם עליך כמים". מעניין להביא את מה שמואב כמדומני באחד מספרי החייד"א אודות התוספות הארוכים שבפרק "מרובה". הם נכתבו על ידי כמה מבעלי התוספות שנתפסו להריגה, ובלילה לפני הוצאתם להורג במבצר יורק שבאנגליה, החליטו להתעמק בדברי התורה הקדושה, ועל ידי כך להתרומם ולהתעלות ממצבם האבוד והמסוכן. כך נתחברו התוספות הקשים הללו, זו הייתה המסירות המרגשת וגדול תעצומות הנפש של אותם ראשונים.

33

ננסה לעמוד על מה שהגדרנו קודם כדבר נעלה יותר ממינית על קדוש השם, וזהו חיים על קדוש השם. מה הכוונה?

למעשה, ישנם ניסיונות יום יומיים בהם האדם מוסר את נפשו. אדם הבולם את עצמו בשעת מריבה, אדם שמבליג על עלבון, אדם שמתגבר על יצרו הרע בכל מיני אופנים בהם מנסה יצרו להעבירו על דעתו, זה נחשב למסירות נפש. חז"ל קראו לזה "זובח את יצרו". (פנהדרין, מג, ע"ב) הוא מצליח להשליט את השכל, את ההלכה, על הרגש הסוער והמוזג החם. כאשר האדם מסגל לעצמו דרך חיים כזו בה הוא נלחם יום יום עם היצר, עם תאוות ורצונות עליהם הוא מתגבר ואותם הוא מוסר, הוא מוסר את נפשו טיפין טיפין. ומעבר לכך, אם הוא יבוא לידי ניסיון של מסירת נפש בפועל, יש לו הכוחות וההכשרה להצליח במשימה. שהרי הוא כבר התרגל להשליט את שכלו על לבו ויודע לשקול את צעדיו במבחן ההלכה הצרופה. אם דורשים ממנו להשתחוות לפסל, אין הוא נבהל לבצע את הפעולה בגלל האיום הפיזי, הוא רגיל לפנות אל השולחן ערוך. מה ההלכה אומרת במקרה כזה? צריך לטרב ולמסור את הנפש, כך הוא אמור באמת לפעול. המילה נפש מבטאת גם "רצון", כמו שכתוב (?): "אם יש את נפשכם" (בראשית, כ"ג, ח), אם תרצו. הכוונה במסירת נפש יום יומית היא למסור את הרצון, לשלוט על הרצונות.

עתה מבינים אנו כיצד למדו חז"ל את שני המושגים האלו של מסירות נפש, זו שבפועל וזו שמתייחסת להתגברות על היצר שמתחדש בכל יום, מאותו הפסוק. "ונקדשת" אכן מדבר על מסירת החיים כשצריך, וגם על כל דבר שבקדושה, המבטא את קידושו של האיש הישראלי בפעולות אלו, והתחזקותו כנגד היצר.

28

רבינו יונה (שע"ת גמחה) מגדיר את עבודת הקידוש ה' המתפרס על כל חיי האדם "ואחרי אשר התברר שהכל ברא השם יתברך לכבודו, חייב האדם לשום לבו ככל עת לכבד את ה', ולקדשו בכל דבריו, ולרוממו, צריך תשומת לב איך לקדש את ה' בכל עת ע"י דיבוריו, איך שמתייחס לעבודת ה', איך שמדבר על עבודת ה', ואיך שמסתכל על עובדי ה', ע"י מרוממים את ה', ולהודות לו ולברכו תמיד, כמו שנאמר (תהלים לד, ב): "אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתי בפני", וכאשר יתיצב בתוך העם וידבר עם הבריו, גם מכל מילה ושיחה אפשר להגיע לתכלית - קידוש ה', יתבונן בינה וירקדק וישגיח בכל מוצא שפתיו, לקדש את ה' בדבריו, שהדיבורים יהיו בעבודת ה', ע"י שמבטא את החשיבות בעבודת ה', ולדבר בשבח עבודתו ותהלת יראתו, ולשבח עבדיו ויראיו, ויזכה בזה בהגיון לבו ומבטא שפתיו בלא יגיעה ופועל כפים, זכות גדולה עד לשמים, אפשר לקדש את ה' אפילו במבטא שפתים - צורת דיבור והנהגה, ונוסף לכך גם 'בהגיון לבו' שייך שאדם יקדש את ה' גם בינו לבן עצמו, לא רק בדיבורים אלא גם בכל מה שחושב בלבו, ע"י שנותן חשיבות בלבו לעבודת ה'.

- בכל לבבך, זהו עצמו שייך לקידוש ה' וזכות גדולה עד לשמים, כ"י זה מעיקרי יצירת האדם."

מלבד שקידוש ה' הוא במעשה כשמקיים את המצוות כדי לעשות את רצון השי"ת, או מונע את עצמו מעבירה כיון שזה רצון השי"ת, גם קידוש ה' הוא 'בהגיון לבו', גם כשחושב בינו לבין עצמו על חשיבות עבודת ה' זהו קידוש ה', כפי המבואר שבוה שמתכוין למסור את נפשו על קדושת שמו ביחוד של קריאת שמע, זה נחשב קידוש ה', כיון שבוה הוא מבטא את הרוממות של השי"ת אצלו וכמה הוא ערך חשוב ועליון אצלו, ע"י כך הוא מחשיב אצלו את רצון השי"ת. כך כל דבר שחושב בהגיון לבו איך להתעלות בעבודת ה' ואיך להחשיב עבודת ה', הן אצלו והן אצל אחרים זהו קידוש ה'! הרי ראינו אדם חושב למסור את נפשו בק"ש, היינו שזה הדבר החשוב ביותר, א"כ המחשבה הזו זהו קידוש ה', מכיון שקידוש ה' הוא להחשיב את רצון ה', שאצלי הוא הרצון הבלעדי, א"כ עיקרו הוא במחשבה, אבל זה בא לידי ביטוי גם במעשה, אבל השורש מתחיל במחשבה, א"כ אפילו במחשבה אפשר לקיים את המצוה הגדולה של קידוש ה'.

יסודות אלו באים לידי ביטוי בעבודת ה' שלנו היום יומית, לקום בבוקר בזריזות, לרוץ ללמוד בזריזות, מתוך הכרת חשיבות עבודת ה', מתוך הכרה בחשיבות בלימוד התורה, זהו קידוש ה', וזה המבחן אצל כל אחד בהתמודדות היום יומית שלו כמה הוא מוכן לקדש את ה' בכל מעשיו בדיבוריו ובהגיון לבו.

31 מה נמצא

בחיודשי הר"מ (פרשת וירא) שואל, מדוע התורה מייחסת את זכות העקיפה לאברהם אבינו, והעקיפה נחשבת לאחד מעשרה הניסיונות שלו. לכאורה, הגדלות של אברהם אבינו במה שעמד לשחוט את בנו, אינה מגיעה לגדלות של

יצחק אבינו שפשט את צווארו והסכים להיעקב. כמדומני שכבר קדם לו במהר"ל בקושיא זו.

בפשטות, במושגים שלנו קרוצי החומר, קל יותר להיות השוחט מאשר להיות הנשחט. וביותר, הרי אברהם הצטווה מפורשות מהקב"ה, הוא שמע באזניו "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק" (בראשית, כ"ב). הציווי מפי הקב"ה נתן לאברהם את הכוח והזירזו לקיים מצוות בוראו. לעומתו, יצחק שמע את הציווי מאביו הנביא, לא היה לו את הדרבון של שמיעת המצווה מפי עליון, ובכל זאת הוא מסר את נפשו ללא פקפוק. לכאורה יש לייחס את הניסיון והגדלות ליצחק אבינו יותר מאשר לאברהם אבינו.

36

We must answer that a person profanes Hashem's Name whenever he acts below the level that he has established as appropriate for him. The Gemara in Yoma (86a) quotes various Amoraim as having said, "For me, not paying a bill immediately is a profanation. For me, walking four cubits without tefillin is a profanation." For Rav and Rav Yochanan,

We can apply this lesson learned here to the average man: If he is capable of learning at a higher level, but is too lazy to do so, or if he is wealthy and capable of giving a large sum, but doesn't, this is a profanation of Hashem's Name. Thus, whoever does not sanctify, profanes. This is a very strong reminder of how carefully and diligently we should determine and carry out our duties.

Ascending - The Path

Man's Duty in This World - R. Y. Hallel

38

And behold, the Holy One, blessed be He, has placed man in a setting where the factors which draw him further from Him are many. These are the physical desires which, if he is drawn after them, lead him ever farther from the true good of closeness to Hashem.

Remember, we earn our share in the World to Come by fighting to overcome temptation. If mitzvot and piety and good deeds were effortless, they would have little buying power. To increase their value, Hashem has seen to it that they demand our finest efforts.

39

Sliding Scale

The situation is not easy, but it is definitely not impossible. But if he is strong and applies himself seriously, and emerges victorious on all fronts, he will be the perfect man who will merit to cleave to his Creator, and leave this passageway and enter the palace to glow in the light of life. To the extent that he controlled his evil inclination and his desires and distanced himself from all the distractions that tried to throw him off course and distance him from the good, and to the extent to which he exerts himself to cleave to it, to that extent he will attain it and rejoice in it.

This is the opposite of what many people imagine.

We may look at the lives of others and think, "They have it easy. They come from good families and attended the best schools. I was not as lucky, so what can anyone expect of me?" However, our Sages tell us that "The reward is in proportion to the difficulty" (Avot 5:26). Did we have to fight for our achievements? Then we are ahead of the game, because Hashem compensates us for effort, not for endowments. If we fulfill Hashem's Will despite difficult circumstances, such as ill health, limited intellectual capacities, or family problems, our reward

מעתה, נבוא לבאר את כל ההערות שהעלינו. הגמרא בסנהדרין (מג, ע"ב) דורשת את הפסוק "זובח תודה יכבדנו" (תהלים ו) על אדם הזובח את יצרו.

בשם מרן ה"שפת אמת" מגור מובא שהטעם שקרבן תודה נאכל רק ביום הקרבנות, הוא מכיוון שתודה באה על הנס. ונס הרי איתא בכל יום כמו שנאמר בגמרא שבת (יג, ע"ב): "ארשב"ג, אף אנו מחבבין את הצרות אבל מה נעשה שאם באנו לכתוב, אין אנו מספיקין" וברש"י שם: לפי שהן תדירות, אין אנו מספיקין מלעשות יום טוב בכל יום. אם כן, למחר איך יאכל מנס של אתמול? הרי למחרת כבר צריך להביא קרבן חדש על הנסים החדשים של יום המחרת. (חובא בליקוטי יהודה, פרשת צו, עמ' ג"ב). וכמו שאנו אומרים "על נסיך שבכל יום עמנו". כאשר אדם מביא קרבן תודה הוא משכיל להבין שכל דבר שקורה לו, בין ההצלחות ובין הכישלונות, הכל מאתו יתברך.

האבן עזרא אצלנו עומד על כך שכל ההבדל בין פרשת התודה שאצלנו לבין פרשת התודה שבפרשת "צו" הוא בכך שאצלנו נאמר "לרצונכם". ואם כן, זה מה שהתחדש כאן בסמיכות לקדוש השם. לרצונכם תזבחו, את רצונכם תזבחו. כמו שביארנו זהו ריסון היצר, וזהו הסמיכות שבין פרשת תודה לבין מצוות קדוש השם היום יומית.

ומשום כך ביטאה התורה את מצוות קדוש השם בלשון נפעל, "ונקדשת". דובר מורה על קדוש השם סמוי, לא במעשה גדול של מסירת החיים בפועל על קדוש שמו יתברך, אלא קדוש השם הנעשה בהימנעות מתאוות, בריסון ובבלימה, קדוש השם הנוצר על ידי אי העשייה.

מהן הטוב - ר' יצחק 35

לכאורה פלא הדבר שמצות קדוש וחלול השם מצאה לה הכתוב דוקא כאן ויתכן לבאר דג' דברים נאמרו בפרשה קדושת כהן, דין וקדושת המועדים, וקדושת המנוחה ולחם הפנים ובאה הלמוד בזה דענין קדוש השם תלוי בג' דברים עולם שנה ונפש, דהיינו לכהן יש בחינה מיוחדת לק"ה כמו שכתוב וכת איש כהן וכי' בזמנים מיוחדים כמו מועדים יש צו מיוחד לק"ה וכמו"כ במקום ההיכל של המנוחה והשלחן

יש ק"ה מיוחד וזהו לכל אדם תלוי במדרגתו, במקום זמן ולכן מצאנו בדברי חז"ל כמה מימרות של היכי דמי חלול השם וכי' שלכל אחד יש ענין מיוחד וק"ל.

צ"ז

שלום

אמור

נתיבות

37

וב' הענין דמה שהרמב"ם מונה את מצות קידוש השם כהל' יסודי התורה, הוא מפני שזה תפקיד כללי ועיקרי שיהודי מחוייב בו כל ימי חייו. מצות ונקדשתי בתוך בני ישראל היא לא רק באופן שעכו"ם אונסו לעבור עבירה, אלא זה תפקיד כללי של יהודי לקדש את השם במלחמה התמידית נגד שורש הרע הנמצא בו המושכו תמיד לעשות נגד רצון ה'. וכמש"כ עוד הרמב"ם, כל הפורש מעבירה או עשה מצוה, לא מפני דבר בעולם לא פחד ולא יראה ולא לבקש כבוד אלא מפני הבורא ב"ה, כמגיעת יוסף הצדיק עצמו מאשת רבו, הרי זה מקדש את השם. ולא רק במצוות ועבירות מפורשות הוא כן, אלא כל חייו של יהודי המה מלחמה רצופה כנגד כח הרע, כמש"כ המסלת ישרים (פ"א), והנה שמו הקב"ה לאדם במקום שרבים בו המרחיקים אותו ממנו יתברך, והם הם התאוות החומריות, אשר אם נמשך אחריהן הנה הוא מתרחק והולך מן הטוב האמיתי, ונמצא שהוא מושם באמת בתוך המלחמה החזקה, כי כל עניני העולם בין לטוב בין למושב הנה הם נסיונות לאדם וכי', ותפקידו של יהודי לקדש את השם בכל מעשיו ועניניו במלחמה החזקה הזאת. ובוה מבוואר לשון הפסוק כי עליך הורגנו כל היום, שהוא על משקל מאה"כ (בראשית ו) וכל יצר

40 is that much greater. Reward for Torah study, for example, is not calculated by I.Q. scores, but by input. What counts is how fully we give of ourselves to Hashem, using whatever resources we do have.

At times we may feel that our situation is so difficult and our suffering so intense as to be unbearable. When this happens we can draw strength from two insights. The first is our Sages' teaching in Avot (5:26). Rather than think, "Why must I suffer?" we should remind ourselves that nothing in God's world is "for nothing," certainly not our suffering. Approached with the right attitude, adversity elevates us to a higher spiritual level, and in the long run, will pay us rich, timeless dividends.

As we grapple with hardships, we should also remember that the evil inclination is sending us its own message. It takes deadly aim at our weakest points, telling us, "Be realistic. There is no way on earth you can possibly withstand this trial. You are being tested far beyond your level, and Hashem does not even expect you to prevail. He will definitely understand and forgive you if you succumb."

This line of thought is typical of the one who fosters it, and it is not true. Hashem does not test us with more than we can bear (Avodah Zarah 3a). To do so would contradict the principle of freedom of

choice, because it would make it impossible for us to successfully face trials. What if someone were to tell us, "Lift this building off its foundations or I'll shoot"? Even if we wanted to, we could not budge a single brick. Is there any element of choice in a situation which is obviously impossible? The outcome is a foregone conclusion. When faced with tests, we must believe that we are indeed capable of passing them. This belief itself will help us to do so, since it guarantees that Hashem will help us pass the test. As our Sages tell us (Shabbat 104a), "One who attempts to purify himself will be assisted." We need the firm will to do good. The rest will come automatically.

44 * ובאומרו ונקדשתי בתוך בני ישראל מרומן שמצוה זו יש בה גם סגולה מיוחדת לקדש יהודי, דהנה כל מצוה שיהודי מקיים ממיטיבה עליו קדושה, כמו שמברכים על כל מצוה אשר קדשנו במצוותיו,

אמנם במצוה זו במיוחד נאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל, שככל שיהודי עובד יותר לקדש שמו ית' הריהו הולך ומתקדש.

45 שם ה' ית' ע

דהיינו דאף דענין קדושה הוא מסירת נפש ממש, וכיחוד בג' עבירות החמורות, אבל קיימת גם מסירות נפש מסוג אחר והפחות מזה, דהיינו בשבירת הרצון וכבישת תאוה הנפשית של האדם, וכלשון בעל התניא "מה לי קטלה כולה ומה לי קטלה פלגא" — דזהו ג"כ מסירות נפש ממש. ואם כן יתכן, דאותן הג' פרשיות של כהונה, מועדים וקדושת המקום במנורה ולחצה"פ הם ללמד את האדם, דיתכן דע"י מסירת נפש על קדושה אפשר לעלות במדרגה כמו מועדים וכמו ההיכל, וכמו הכהן, דכולם תלויים במדרגות של קדושה.

מחשבות לבו רק רע כל היום. כח הרע מושך את האדם כל היום מבוקר עד ערב לרע, לעבור על רצון ה', וכנגד זה נאמרה מצות ונקדשתי בתוך בני ישראל, להאבק כל היום נגד ה"רע כל היום", שלא לעבור על רצונו ית', ובוה שיהודי מוכן תמיד לעשות ההיפך מתאות לבו הריהו מקדש את השם. וכדאיאתא בספה"ק שמסירת הרצון להשי"ת הוא בחי' מסירות נפש, כי נפש הוא הרצון, ומה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא, וכאשר יהודי כובש תאות גופו ומקרב לבו לעבודת ה' הר"ז בחי' מסירות נפש. וזהו כי עליך הורגנו כל היום, שכל היום מבוקר עד ערב יש ליהודי ענינים שהוא צריך למסירת נפש בכדי שיתגבר על יצרו, וע"י שמתגבר בפועל ומסכים ומקבל על עצמו לקדש שמו ית', שזה עיקר תפקידו של יהודי לקדש את השם ע"י עקירת הרע מעצמו, בזה מתקיים ונקדשתי בתוך בני ישראל.

42 וע"כ כתב הרמב"ם את הלשון כל בית ישראל מצוין על קידוש השם, להורות שאין המצוה תלויה רק באופן שעכו"ם אונסו, אלא היא מצוה תמידית המוטלת על כל בני ישראל, שכל יהודי מצווה לעקור מעצמו את שורש הרע, ומצוה זו היא המצוה הקשה ביותר, שצריך תמיד כל היום להתגבר על יצר לב האדם הרע מנעוריו ולקדש שמו ית' ע"י שמתגבר על כל תאוותיו ועניניו. ועל דרך דאיאתא בספה"ק אור לשמים (פר' חוקת) בשם הרה"ק מלובלין זצ"ל, על הנאמר בפרשת העקדה והנה איל אחר נאחו בסכך בקרניו, רוצה לומר שחורף מנסיון העקדה שהוא המדרגה הגדולה ביותר של מסי' שיש להעלות על הדעת, יש עוד ענין עקידה אחר, הוא הנאחו בסכך, כאשר יהודי נאחו בסכך התאוה ומסתבך עד שאינו יכול לשי"ת עצות בנפשו, רק ע"י שנעמד במסירות נפש לבלתי הלך אחר תאוותו, הר"ז ג"כ בחינת עקידה, ואז מתקיים בו בקרניו, מלשון (שמות לד) כי קרן עור פניו, שמתוך שמתגבר על הגסיון הריהו מתחיל אחר"כ לזרוח ולהאיר עד כסא הכבוד.

43 אחריו, כגון שדבורו עמהם אינו בנחת, ואינו מקבלן בסבר פנים יפות אלא בעל קטטה וכעס וכיצא בדברים האלו, הר"ז חילל את השם. והרי שיהודי העובר את השי"ת נמצא מקדש את השם בכל מעשיו, שיצר לב האדם הרע מנעוריו מושך אותו תמיד להיות רק רע כל היום, להכשילו בכל מעשיו שיהיה מהם חילול השם, וכנגד זה הוא מצווה במצות ונקדשתי בתוך בני ישראל שכל היום יתקדש שמו ית' על ידו בכל מעשיו, הן בין אדם למקום והן בין אדם לחבריו, שאם מקבל הבריות בנחת ובסבר פנים יפות הריהו מקדש את השם, ואם לאו הר"ז להיפך ח"ו. מצות ונקדשתי בתוך בני ישראל היא הן כאשר עומד למול אויב חיצוני בשעת הגזירה, שעליו למסור נפשו עקד"ה, והן כנגד האויב הפנימי, שעליו למסור את נפשו שימות ואל יספר עמה מאחורי הגדר. ואף שאין זה האיסור גופו אלא אבירייהו. וכמ"כ בעניני מדות הנהוגים בכל יום ובכל עת ובכל שעה, שיתכן שיהא שם שמים מתקדש או ח"ו מתחלל על ידו. ונמצא כי מצות ונקדשתי בתוך בני ישראל מלוה את יהודי תמיד, והיא דרך הנהגה שלמה ליהודי להנהיג את חייו באופן הנעלה ביותר שיתקדש שמו ית' על ידו.

By contrast, the most crucial moments in Jewish history were often those that took place in absolute solitude, as far from the eyes of the world as possible. We as a people take our name, Yisrael, from Yaakov's encounter with an angel. The Torah's account of the event begins, "And Yaakov was left alone..." (Bereishis 32:25). Yaakov's being by himself of necessity preceded his grappling with the angel. And when the angel tells Yaakov that he will henceforth be known as Yisrael, he explains, "for you have striven with the Divine and with man and you have prevailed" (Bereishis 32:29). Rabbi Moshe Meiselman, in *Jewish Women in Jewish Law*, however, notes that Onkelos makes a crucial change in preposition — so that the verse reads "you have fought before G-d and against man." In other words, the only audience to whom Yaakov attached any importance was G-d Himself, and this is reflected in the name Yisrael passed down to his descendants throughout the generations.

50 Listen to Your Messages - Re Frand 131

A *talmid* of Rav Yitzchak Hutner once wrote to him about his frustrations in the spiritual realm, "I'm tired. I try so hard, but I don't see myself getting any better. I don't see growth. It's such a difficult struggle."

"Never give up," Rav Hutner wrote back, "Sheva yipol tzaddik vekam. That's what it's all about. The battles, the struggles, that's a tzaddik. What do you think the passuk means? That a tzaddik gets up even though he falls? That misses the entire point. The true intent of Shlomo Hamelech is to teach us that the way to rise is through repeated falls. You become a tzaddik by falling down and rising. You grow from the experience and become a better person. Growth comes from struggle. It is not automatic. You can't coast and grow. You've got to fight to grow. You've got to struggle to grow. You may lose the battles. You may fight and lose them. But you can win the war. You can become bigger by the falls, by the foibles, by the stumbling. That is the road to becoming a tzaddik. We can grow from our struggles."

51 This Spark Within - Re Spero - pg 121

Rabbi Alter then shared a *vort* from the Imrei Emes. "After being bested by Yaakov, the *malach* blessed him [Bereishis 32:29], 'Lo Yaakov yikarei od shimcha ki im Yisrael, ki sarisa im Elokim v'im anashim va'tuchal — No longer will it be said that your name is Yaakov but Yisrael, for you have struggled with the Divine and with man and you have succeeded.' In that case, why is Yaakov called by the name Yisrael, which is connected to struggling, and not to success? The Imrei Emes explains that what defines a Jew is not his successes, but his struggles. Whether you succeed or not is not up to you, but up to Hashem. Hashem wants us to keep struggling. Yaakov struggled all his life; he had many *nisyonos*, many challenges. Hashem was telling Yaakov, via the *malach*, that his children would also have struggles. But that would define who they are. We are *Bnei Yisrael*, the sons of struggle; that is what makes us great. All Hashem wants from all of us, Charlie,

48 תנו רבנן כשחלה ר' יוסי בן קיסמא, הלך ר' חנינא בן תרדיון לבקרנו, אמר לו חנינא אחי אי אתה יודע שאומה זו מן השמים המליכה, שהחריבה את ביתו ושרפה את היכלו והרגה את חסידיו ואבדה את טוביו ועדיין היא קיימת, ואני שמעתי עליך שאתה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס"ת מונח לך בחיקך, אמר לו מן השמים ירחמו.

אמר לו רבי חנינא לר' יוסי, רבי מה אני לחיי העוה"ב, אמר לו כלום מעשי בא לידך, אמר לו מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים, אמר לו אם כן מחלקך יהיה חלקי ומגורלך יהי גורלי, אמרו לא היו ימים מועטים עד שמצאנוהו לר"ח בן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס"ת מונח לו בחיקו, הביאוהו וכרכוהו בספר תורה (ע"ז י"ח).

הדברים מפליאים ביותר, היתכן? ר' חנינא בן תרדיון אשר במסירות נפש ממש יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים ללמד תורה ה', היש ספק בלב על זכותו לחיי העולם הבא, וכי יעלה על הדעת שאדם קדוש ונורא שכזה, תנא אלהי המוכן למסור נפשו בעד לימוד התורה כלום לא יזכה לחיי נצח, עד כי נסתפק לו לר"ח הדבר ושאל את ר' יוסי אם אמנם יש לו חלק בעוה"ב, אתמהא.

49 ממשיך הרמב"ם, וממה שיורה על העיקר הזה, מה ששאל ר' חנינא בן תרדיון מה אני לחיי עוה"ב, והשיבו המשיב כלום מעשה בא לידך, כלומר נודמן לך לעשות מצוה כהוגן השיבו כי נודמנה לו מצוה צדקה על דרך שלמות ככל מה שאפשר וזכה לחיי העוה"ב ע"כ, הגה לימדנו ר' חנינא בן תרדיון בשאלתו, ור' יוסי בן קיסמא בתשובתו, כי עשיית מצוה אחת כתיקונה ובמתכונתה, כראוי וכהוגן בשלמות הנרצית, מזכה את בעליה לחיי עוה"ב, ודבר זה מבטיח את האדם יותר מאשר מסירות נפש על קידוש ה'.

49 ומיהי הכנת הלב? ודאי הוא כי עיקרה של ההכנה הוא בהצנע לכת, ועיקר ההצנע לכת הוא במצוות שבלב, חובות הלבבות, שאין העבודה נראית בהן כלל לבני אדם כמו שביאר בספר חוכה"ל (שער עבודת האלהים), והיינו דנקודת המבחן לזיווך הלב היא דוקא באותם המעשים אשר אינם נגלים לעין כל בשר, כעין ההיא עובדא דמעות פורים של ר"ח בן תרדיון, איש לא ידע איש לא ראה, בצנעה בהשקט רחוק רחוק מן הפרהסיה ומן הפומביות, וק הוא רבי חנינא עומד בינו לבין קונו, ונוהג לפניו בתכלית השלמות במצות הצדקה.